

Lokalresursplan för Ale kommun

År 2018 - 2027

Förslag 2016 12 28

Innehållsförteckning

<u>Lokalresursplan för Ale kommun</u>	1
1 <u>Lokalresursplan för Ale kommun</u>	5
1.1 <u>Vision</u>	5
1.2 <u>Inledning</u>	5
1.3 <u>Mål och strategier</u>	6
1.4 <u>Lokalplaneringsprocess</u>	6
2 <u>Förutsättningar för lokalplaneringsprocessen</u>	8
2.1 <u>Kostnader och ytor</u>	8
2.2 <u>Befolkningsprognoser</u>	10
3 <u>Kapacitet och behovsanalys för bostäder</u>	12
4 <u>Kapacitet och behovsanalys för kommunala behov</u>	13
5 <u>Kapacitet och behovsanalys för skola och förskola</u>	14
5.1 <u>Surte</u>	14
5.1.1 <u>Kapacitet Surte</u>	14
5.1.2 <u>Prognoser för antal elever Surte</u>	14
5.1.3 <u>Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026 Surte</u>	15
5.1.4 <u>Behovsanalys</u>	15
5.2 <u>Bohus</u>	16
5.2.1 <u>Kapacitet Bohus</u>	16
5.2.2 <u>Prognos för antal elever Bohus</u>	16
5.2.3 <u>Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026</u>	17
5.2.4 <u>Behovsanalys</u>	17
5.3 <u>Nödinge</u>	18
5.3.1 <u>Kapacitet Nödinge</u>	18
5.3.2 <u>Prognos för antal elever i Nödinge</u>	18
5.3.3 <u>Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026</u>	20
5.3.4 <u>Behovsanalys</u>	20
5.4 <u>Nol / Alafors</u>	21
5.4.1 <u>Kapacitet Nol, Alafors, Starrkärr, Kilanda och Ryd</u>	21

<u>5.4.2</u>	<u>Prognos antal elever Nol, Alafors, Starrkärr, Kilanda och Ryd</u>	22
<u>5.4.3</u>	<u>Uppskattad befolkning barn och unga 2021-2026</u>	23
<u>5.4.4</u>	<u>Behovsanalys</u>	23
<u>5.5</u>	<u>Älvängen</u>	25
<u>5.5.1</u>	<u>Kapacitet i Älvängen</u>	25
<u>5.5.2</u>	<u>Prognos för elever i Älvängen</u>	25
<u>5.5.3</u>	<u>Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026</u>	27
<u>5.5.4</u>	<u>Behovsanalys</u>	27
<u>5.6</u>	<u>Skepplanda</u>	28
<u>5.6.1</u>	<u>Kapacitet Skepplanda</u>	28
<u>5.6.2</u>	<u>Prognos för elever Skepplanda</u>	28
<u>5.6.3</u>	<u>Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026</u>	29
<u>5.6.4</u>	<u>Behovsanalys</u>	29
<u>5.7</u>	<u>Alvhem</u>	30
<u>5.7.1</u>	<u>Kapacitet Alvhem</u>	30
<u>5.7.2</u>	<u>Prognos elever Alvhem</u>	30
<u>5.7.3</u>	<u>Behovsanalys</u>	30
<u>6</u>	<u>Kommande utredningar och behovsanalyser</u>	31
<u>6.1.1</u>	<u>Paviljonger</u>	31
<u>6.1.2</u>	<u>Kapacitet för skolor</u>	31
<u>6.1.3</u>	<u>Utredning av storkök</u>	31
<u>6.1.4</u>	<u>Internhyra</u>	32
<u>6.1.5</u>	<u>Nyckeltal och grundkoncept</u>	32
<u>7</u>	<u>Bilaga 1. Sammanställning av lokalresursplan</u>	33
<u>8</u>	<u>Bilaga 2 Planerad bostadsbebyggelse och invånarutveckling i Ale till 2026</u>	38
<u>9</u>	<u>Källor</u>	40

Lokalresursplan för Ale kommun

Ale är en kommun under tillväxt och behovet av kommunal service kommer därför att öka under kommande år. Genom god framförhållning och planering kan rätt lokal finnas i rätt tid så att kommuninvånarna får en bra kommunal service även under tillväxtfasen.

Lokalresursplanen är kommunens verktyg för att arbeta strategiskt och strukturerat med lokalfrågor. Planen ger en helhetsbild och överblick av kommunens lokaler.

Vision

Lokalplaneringen ska arbeta för en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö som bidrar till hög produktivitet. Kommunens lokaler ska användas effektivt och den negativa miljöpåverkan ska vara låg.

Mål för god ekonomisk hushållning i Ale kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

En god livsmiljö baseras på hållbarhetens tre dimensioner, ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Det betyder att vi har en hushållning i balans och lånar inte av kommande generationer.

Inledning

Lokalresursplanens syfte är att få fram ett tydligt och samlat planeringsunderlag för nuvarande och kommande lokaler. Här redogörs för kommunens behov av lokaler och framtida investeringar.

Behovsnämnder beslutar årligen om lokalbehovet för fem år fram i tiden kompletterat med en övergripande planering för ytterligare 5 år. Kommunens alla olika behov tas fram och kompletteras med uppgifter om samhällsplanering, exploatering och ekonomi. Planen sträcker sig tidsmässigt mellan 2018 till 2027. I årets upplaga finns även år 2017 med för att ge en kompletterande bild av situationen.

Sektor KS gör sedan en bedömning och prioritering utifrån ett helhetsperspektiv för kommunen. En granskning görs och därpå tas ett förslag på beslut av förvaltningsledningen som efter det överlämnar lokalresursplanen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för politisk hantering och beslut.

Lokalresursplanen arbetas fram av KS med stöd av olika arbetsgrupper som arbetar med lokalfrågor. Underlag är nämndernas lokalbehov, relevanta nyckeltal och befolkningsprognoser. Planen kommer att revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar av någon anledning förändras.

Mål och strategier

Kommunfullmäktige antog den 7 juni 2016 dnr. KS.2016.113 följande mål och strategier för lokalförsörjning. Endast de sammanfattade målsättningarna återges här:

- Målsättningen är att ha en överkapacitet i förskola motsvarande fyra förskoleavdelningar. Kommunens skoltomter skall i möjligaste mån förberedas så att paviljonger upp till 4 klassrum enkelt kan ställas upp på lämplig yta.
- Målsättningen är att kommunens förskolor har 6 – 10 avdelningar
- Målsättningen är att alla skolverksamheter ska ha lokaler som baserat på senare förordningsändringar och i övrigt är rationella senast 2020
- Målsättningen är att kommunens nybyggda lokaler ska ha minst två möjliga användningsområden
- Målsättning:
 - Tidig planering med detaljplan, och projektering ska ske för att möta förväntad exploateringstakt i kommunen. Framförhållningen i hela processen ska vara minst fem år i relation till pågående projekteringsprojekt.
 - Byggstart ska i allmänhet inte ske innan exploateringsprocessen kommit så långt så att behoven är konkreta.
- Målsättningen är att ha ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet när ställning tas till om en lokal skall renoveras eller om nybyggnation är ett bättre alternativ.
- Målsättningen är att i alla större detaljplaneförslag skapa utrymme för bostäder med särskild service

Lokalplaneringsprocess

Kommunfullmäktige antog en lokalplaneringsprocess 2016 04 11 dnr 2015.114. Här beskrivs ansvar och roller enligt följande. Förvaltningsledningen är lokalstyrgrupp och ombesörjer att förslag till beslut tas fram till KS som är ansvarig och fattar beslut för kommunens samtliga lokalinvesteringar. Ansvar för den strategiska lokalplaneringen finns hos förvaltningsledningen och till sin hjälp har de arbetsgruppen för lokalberedning och lokalsamordningsgruppen.

I Ale kommun ska alla investeringar i lokaler handläggas enligt en fyrstegsprocess som är gemensam för hela kommunen. Processen ska användas för investeringar i egna lokaler. Genom att arbeta efter processen skapas kvalificerade beslutsunderlag där projektets konsekvenser beskrivs och rätt beslut kan fattas. En gemensam och tydlig styrning säkerställer att investeringar görs utifrån ett helhetsperspektiv i kommunen och att det är långsiktigt hållbara lösningar.

Lokalstyrgrupp – förvaltningsledning

- Samordnar lokalresursplanering med övrig strategisk planering
- Beslutar om förslag till lokalresursplan
 - prioriteringar mellan olika behov och önskemål
 - åtgärder för effektiviseringar av lokaler

- åtgärder för att minska lokalkostnader

Beredningsgrupp lokaler

- Bereder ärenden till lokalstyrgrupp
- Prioriteringar mellan olika behov och önskemål
- Föreslå åtgärder för effektiviseringar av lokaler
- Föreslå åtgärder för att minska lokalkostnader
- Följer upp behov och pågående ärenden

Lokalresursplan

- Kommunens samlade planering för lokaler

Lokalsamordningsgruppen

- Följer upp lokalbehov i kommunen
- Föreslå åtgärder för lokaleffektivitet

Förutsättningar för lokalplaneringsprocessen

Kostnader och ytor

Kommunens totala kostnader för lokaler beräknas till nästan 175 mkr för budgetåret 2017. I summan ingår alla lokalkostnader varav 62 % är internhyra och övriga 38 % är externhyra. För den kommunala verksamheten finns en total lokalyta på 179 313 m².

Figur 1. Lokalkostnader och ytor.

Figur 2. Lokalkostnader per verksamhet.

Den största lokalanvändaren är utbildningsnämnden och merparten av dessa lokaler ägs av kommunen. Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden har också ett stort behov av lokaler och större delen hyrs in. Den tredje största lokalanvändaren är kultur och fritid och där är de flesta lokalerna kommunens egna. Samhällsbyggnad och kommunstyrelsen använder lokaler i mindre omfattning och i huvudsak är det kommunala ytor.

Figur 3. Lokalytor per verksamhet.

Befolkningsprognoser

Varje år upprättas nya befolkningsprognoser och varje gång används statistikunderlag utifrån SCB:s senaste befolkningsstatistik. Hänsyn tas också till pågående utbyggnader och exploateringar samt fruktsamhetstal, in- och utflyttning och dödsrisker. Säkerheten i prognosen är störst de närmaste åren och blir mer osäker längre fram i tiden. Totalt beräknas befolkningen öka från 28 862 personer år 2015 till 33 010 personer år 2020.

Delområde	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring
							2015-2020
Surte	2 920	3 013	3 071	3 111	3 233	3 264	344
Bohus	3 169	3 163	3 170	3 189	3 170	3 146	-23
Nödinge	5 898	5 937	5 929	6 015	6 279	6 608	710
Nol	3 467	3 480	3 598	3 676	3 787	3 910	443
Alafors	2 018	2 005	2 045	2 111	2 184	2 268	250
Starrkärr/Kilanda/Ryd	1 799	1 820	1 849	1 865	1 862	1 862	63
Älvängen	4 750	5 136	5 562	6 055	6 454	6 883	2 133
Skepplanda	3 205	3 276	3 321	3 362	3 370	3 374	169
Hålanda	871	874	862	853	841	833	-38
Alvhem	710	697	701	731	765	804	94
Restförda	55	55	55	56	57	58	3
Totalt	28 862	29 456	30 163	31 024	32 002	33 010	4 148
<i>Förändring</i>	439	594	707	861	978	1 008	
<i>Förändring i %</i>	1,54 %	2,06 %	2,40 %	2,85 %	3,15 %	3,15 %	

Figur 4. Befolkningsprognos och tillväxt 2015 till 2020 fördelat på delområden och orter.

Figur 5. Befolkningsprognos och tillväxt 2015 till 2030 för hela kommunen.

Kapacitet och behovsanalys för bostäder

Det finns ett stort behov av bostäder i samhället. Under några år har ensamkommande barn varit en stor flyktinggrupp. Många av barnen har hunnit bli myndiga och har behov av en egen bostad. Migrationsverket har aviserat att ersättningsnivån kommer att sänkas för ensamkommande vilket innebär att HVB-boende kommer att avvecklas och ersättas med stödboende vilket också ökar behovet av ett mer självständigt och ordinärt boende.

Enligt anvisningslagen ska kommunen ta emot 98 nyanlända 2016 och 141 personer under 2017. Dessa personer är beviljade uppehållstillstånd och behöver en permanent och ordinarie bostad i kommunen. Alebyggen har fått ett tilläggsuppdrag i det långsiktiga ägardirektivet att ta fram 300 nya bostäder för att möta bristen på bostäder.

Bostadslösa med missbruk har ett behov av 3-5 lägenheter om året de närmaste åren och dessutom behövs 3 lägenheter om året för olika typer av jourboenden. Därutöver finns ett behov av 6 platser på någon form av härbärge.

Personer med funktionshinder erbjuds olika former av boende som servicebostad och gruppboende. De olika boendeformerna erbjuder stöd och hjälp från personal och ofta även anpassningar i bostaden efter behov hos den boende. Statistiskt sett är 1 % av befolkningen i behov av insatser enligt LSS. Enligt prognos ökar Ales befolkning med i snitt 861 personer mellan 2017-2022 och med cirka 1097 personer per år mellan år 2022-2027. Enligt plan kommer 12 lägenheter att färdigställas under 2017 och ytterligare 15 lägenheter under 2018. Därefter kommer behov att finnas av 6 lägenheter i en löpande utökning vart 5 år. Daglig verksamhet ska erbjudas för dessa personer och en utökning för 10 personer behövs inom 1-3 år och därefter behövs ytterligare en utökning av daglig verksamhet för 10 personer på 4-10 års sikt.

Antalet äldre kommer att öka under de närmaste åren och äldre över 80 år ökar från 1 124 personer år 2017 till 1 720 personer år 2027. De ökade antalen äldre ökar behovet av anpassade bostäder. Genom att arbeta för fler tillgängliga lägenheter med rimliga boendekostnader, affärer, apotek och allmänna kommunikationer inom räckhåll så kommer behovet av särskilda bostäder att minska. Med fler lägenheter anpassade till äldre och trygghetsbostäder blir det lättare för äldre att bo kvar i sitt egna hem vilket ofta upplevs som mycket positivt. Byggandet av väl anpassade bostäder i centrumnära läge ska stimuleras för att bidra till att äldre kan bo kvar hemma.

Det finns en ökande grupp av personer med psykiska funktionsnedsättningar kombinerat med andra svårigheter som leder fram till bostadslöshet. En utredning behöver göras hur dessa personer kan erbjudas någon form av bostad.

Barn och ungdomar med funktionshinder behöver få korttidstillsyn och lägvistelser. Under kommande år ökar behoven eftersom målgruppen ökar. Hur de ökade behoven ska hanteras behöver utredas för att klargöra vilka alternativa lösningar som är möjliga.

Kapacitet och behovsanalys för kommunala behov

En förstudie pågår för Ale kulturrum och Da Vinciskolan om vilka verksamheter och funktioner som ska finnas i byggnaden. Förstudien kommer att visa på anpassningar och ombyggnationer som behöver göras med byggnaderna. Hemkunskapsaviljongen har ett tillfälligt bygglov och är i behov av att ersättas med en permanent byggnad.

Ett nytt kommunhus planeras i Nödinge och de verksamheter som beräknas flytta in är kommunhusen i Alafors och Nödinge, IFO-huset, samt några mindre kontor och totalt ska arbetsplatsen rymma 400 – 500 medarbetare. Behovsanalys pågår och beräknas vara genomförd under våren 2017. Antalet kommuninvånare växer vilket ställer ökade krav på förvaltningen att arbeta snabbt och smidigt. Husets utformning kommer att stödja framtidens arbetsplats och ge förutsättningar till en effektiv organisation samt bidra till varumärket Ale kommun. Ett nytt modernt kontor är en attraktiv arbetsplats vilket underlättar rekrytering av nya medarbetare och ger goda förutsättningar för att få personalen att stanna kvar. Arbetet med detaljplan, utformning och placering pågår och det nya huset beräknas vara i bruk 2020/21.

Kapacitet och behovsanalys för skola och förskola

Surte

Kapacitet Surte

Förskola	Antal platser	Kommentar
Nordgärdet	57	
Surte förskola	77	
Glasblåsaren	70	Tidsbegränsad förskola som ännu inte har öppnat.
Summa förskoleplatser	204	I summan inkluderas Glasblåsaren.

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Surteskolan, F-6	300	Tidsbegränsade paviljonger 265 m ² , bygglov till 2020.

Figur 6. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Surte.

Prognoser för antal elever Surte

Figur 7. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Surte.

Figur 8. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Surte.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognos och prognos korrigerad för utfallet.

År 2020 är över- respektive underskott på platser i förskolan mellan +23 till - 34 medan grundskolan har mellan + 27 till 0 platser.

Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026 Surte

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Surte mellan år 2021 till 2026. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
----	------	------	------	------	------	------

1-5 år	212	213	213	213	214	214
6-9 år	176	177	177	177	177	178
10-12 år	124	124	125	125	125	125
13-15 år	124	124	125	125	125	125

Figur 9. Uppskattad befolkning av barn och unga i Surte mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

Bedömning är att antalet platser på förskolan kommer att räcka till under tidsperioden under förutsättning att Glasblåsarens förskola kan öppnas. På längre sikt behöver Glasblåsaren ersättas med en permanent förskola kompletterat med en utökning av antalet platser. Lokalerna planeras vara färdigställd 2025. Av ekonomiska och praktiska skäl finns det anledning att behålla den tidsbegränsade förskolan så länge som möjligt vilket kan innebära en tidsperiod på 10 + 5 år.

Surteskolan har ett ökat elevunderlag under perioden och bedömningen är att befintliga lokaler räcker till. På längre sikt behöver Surteskolans lokaler utredas för att kunna ersätta paviljonger och göra anpassningar av lokalerna.

Bohus

Kapacitet Bohus

Förskola	Antal platser	Kommentar
Bohus förskola	111	
Byvägens förskola	55	Tidsbegränsat bygglov fram till 2021.
Svenska Kyrkan	34	Fristående förskola.
Summa förskoleplatser	200	

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Bohusskolan, F-9	500	Tidsbegränsade paviljonger 300 m ² , bygglov till 2020.

Figur 10. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Bohus.

Prognos för antal elever Bohus

Figur 11. Staplarna representera antal platser och linjen är befolkningsprognosen.

Figur 12. Staplarna representera antal platser och linjen är befolkningsprognosen.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. För Bohus del sammanfaller prognosen med utfallet vilket innebär att ca 100 % av barnen i prognosen återfanns inom verksamheten 2015 och 2016.

År 2020 bedöms förskolan ha ett underskott på 17 platser medan grundskolan bedöms ha tillräckligt med elevplatser.

Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Bohus mellan år 2021 till 2026. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-5 år	205	205	205	206	206	206
6-9 år	170	170	171	171	171	171
10-12 år	120	120	120	120	120	121
13-15 år	120	120	120	120	120	121

Figur 13. Uppskattad befolkning av barn och unga i Bohus mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

Antalet platser i förskolan bedöms räcka till under perioden under förutsättning att tillfälliga placeringar från andra orter i kommunen upphör. Byvägens förskola begränsas av ett tillfälligt bygglov som går ut 2021. Bygglovet bör förlängas med 5 år. Därefter behövs en permanent lösning som ersätter Byvägens förskola och även ger en utökning av antal avdelningar till 6-8 avdelningar.

Bohusskolan bedöms ha tillräcklig kapacitet fram till 2020. På längre sikt behöver Bohusskolans lokaler utredas för att kunna ersätta paviljonger med permanenta lösningar och genomföra vissa anpassningar.

Nödinge

Kapacitet Nödinge

Förskola	Antal platser	Kommentar
Mellangården	72	
Vitklövergatan	90	
Storgården	108	Paviljong 226 m ² bygglov finns fram till 2021.
Äppelgårdens	111	
Nygården	60	Tidsbegränsat bygglov fram till 2019.
Summa platser	441	

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Nödingeskolan F-3	369	
Kyrkbyskolan 4-6	300	
Summa platser F-6	669	
Da Vinci 7-9	525	Paviljong 180 m ² bygglov finns till 2019.
Summa platser 7-9	525	

Figur 14. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Nödinge.

Prognos för antal elever i Nödinge

Figur 15. Staplarna representera antal platser och linjen är befolkningsprognosen.

Figur 16. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Nödinge.

Figur 17. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Nödinge.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognosen och prognos korrigerad för utfallet. I förskolan

sammanfaller prognosen med utfallet medan i årskurs F-6 är utfallet 95 % och i årskurs 7-9 är utfallet 86 %.

År 2020 bedöms förskolan ha tillräckligt med plats medan grundskolan bedöms ha en brist på mellan – 3 till -38 platser i årskurs F-6 och mellan 0 till -88 platser för årskurs 7-9.

Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Nödinge mellan år 2021 till 2026. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-5 år	473	516	558	601	636	671
6-9 år	393	429	464	499	528	558
10-12 år	277	302	326	351	372	392
13-15 år	277	302	326	351	372	392

Figur 18. Uppskattad befolkning av barn och unga i Nödinge mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

Antalet förskoleplatser bedöms vara tillräckligt fram till 2020 under förutsättning att den tidsbegränsade förskolan Nygården finns kvar och på längre sikt ersätts med en permanent lösning. Även nuvarande paviljongslösningar på Nygården och Storgården kommer att ersättas med permanenta lösningar.

I samband med Nödinges utbyggnad behövs nya förskolor och skolor. Lokaler måste även frigöras för att utbyggnad av orten ska kunna ske samtidigt som nya bostäder gör att befolkningen ökar och därmed också behovet av förskole- och skolplatser.

För att avveckla paviljonger, frigöra lokaler för nya bostäder och öka antalet skol- och förskoleplatser byggs nya förskolor med flexibla lösningar så att det även går att använda lokaler till F-3 skola. Förslag på placering är tomten efter Norra Kilandavägen där det finns en gällande detaljplan för skolverksamhet. Därmed kan verksamhet bedrivas i befintliga lokaler fram till dess att de nya lokalerna är färdigställda. Förvaltningen slipper då kostsamma lösningar för temporära lokaler. När de gamla lokalerna lämnas frigörs yta som kan användas för att bygga nya bostäder med förskola i bottenvåningen.

Antalet skolplatser bedöms vara tillräckligt fram till 2020. På längre sikt och i samband med samhällets utbyggnad behövs nya skolor. Under tidsperioden 2020 till 2027 behövs utökningar av både förskola och grundskola beroende på utbyggnadstakten av bostäder. Inom Stenkil och Backa området beräknas en utökning med 2 000 nya bostäder och detaljplanen är färdig 2019. Inom dessa områden måste en markförhandling ske för att avsätta tillräckligt med mark för nya skolor och förskolor.

Ett nytt gruppboende med 15 lägenheter planeras färdigställt till 2018/2019. Preliminär placering är i närheten av Vimmersjön och projektet utförs i ett samarbete med Alebyggen och tillsammans med utbyggnad av andra bostäder.

Nol / Alafors

Kapacitet Nol, Alafors, Starrkärr, Kilanda och Ryd

Förskola	Antal platser	Kommentar
Mor Annas Väg	75	
Nolhagen	72	
Nolängens	36	
Änggårdens	72	
Starrkärrs	49	
Alkotten	22	Fristående förskola.
Kristallen	41	Fristående förskola.
Nol ny förskola	120	<i>Ny förskola öppnas 2020/2021 och ersätter Nolhagen samt en utökning.</i>
Summa platser Nol, Alafors, Starrkärr, m. fl.	367	<i>415 platser när nya förskolan öppnas och ersätter Nolhagen.</i>

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Himlaskolan F-6	200	
Nolskolan F-6	320	Paviljong 135 m ² med bygglov till 2021.
Alafors fria skola	255	Fristående skola.
Summa platser Nol	775	

Figur 19. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Nol/ Alafors.

Prognos antal elever Nol, Alafors, Starrkärr, Kilanda och Ryd

Figur 20. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Nol, Alafors, m.fl.

Figur 21. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Nol, Alafors, m.fl.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognosen och prognos korrigerad för utfallet. I förskolan är utfallet 107 % och för grundskolan är utfallet 109 %.

År 2020 är över- respektive underskott på platser i förskolan mellan -28 till - 39 medan grundskolan har mellan + 41 till - 25 platser.

Uppskattad befolkning barn och unga 2021-2026

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Nol, Alafors, Starrkärr, Kilanda och Ryd mellan år 2021 till 2026. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-5 år	535	548	556	565	573	581
6-9 år	445	455	462	469	476	483
10-12 år	313	320	325	330	335	340
13-15 år	313	320	325	330	335	340

Figur 22. Uppskattad befolkning av barn och unga i Nol, Alafors, m.fl. mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

Behov finns av den nya planerade förskolan efter Folketshusvägen men den föreslagna tomten måste saneras och finansiering av saneringskostnader saknas i nuläget. Bidrag för sanering har sökts hos Naturvårdsverket och beslut har ännu inte fattats. En alternativ placering av förskolan behövs för att erbjuda tillräckligt med förskoleplatser på orten. Detaljplan saknas för alternativt placerad förskola vilket innebär att en detaljplan måste göras innan bygglov kan beviljas.

Oavsett placering av den nya förskolan kommer den att ersätta Nolvagens förskola som på sikt avvecklas. På längre sikt och i samband med nya bostäder på Tudorområdet kommer en ny förskola att byggas när området blir bebyggt.

Det finns behov av en ny F-6 skola som öppnar under 2020.

Älvängen

Kapacitet i Älvängen

Förskola	Antal platser	Kommentar
Olof Persgården	54	
Hövägen	118	
Björklöven	71	
Båtsmans	72	
Kronan	70	
Pedagogisk omsorg	22	
Summa platser Älvängen	407	

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Madenskolan 3-6	291	
Älvängenskolan F-2	225	
Kronan	530	
Summa platser F-6	821	
Aroseniussskolan åk 7-9	400	

Figur 23. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Älvängen.

Prognos för elever i Älvängen

Figur 24. Staplarna representera antal platser och linjen är befolkningsprognosen i Älvängen.

Figur 25. Staplarna representera antal platser och linjen är befolkningsprognosen.

Figur 26. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Älvängen.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognosen och prognos korrigerad

för utfallet. I förskolan är utfallet 100 % och för årskurs F-6 är utfallet 109 % och för årskurs 7-9 är utfallet 88 %.

År 2020 är underskott på platser i förskolan -122 medan årskurs F-6 har ett planerat överskott på 410 och för årskurs 7-9 +16 till - 36.

Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026.

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Älvängen mellan år 2021 till 2026, Alvhem och Hålanda. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-5 år	473	497	517	536	548	553
6-9 år	393	413	429	446	456	460
10-12 år	277	290	302	314	321	323
13-15 år	277	290	302	314	321	323

Figur 27. Uppskattad befolkning av barn och unga i Älvängen, Hålanda och Alvhem mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

Det finns ett stort behov av fler förskoleplatser och till det ska läggas ett behov av en ersättning för Hövägens förskola. Nya bostäder byggs kontinuerligt inom Kronogårdsområdet vilket innebär att många förskolebarn barn flyttar in och föds inom området. Utbyggnaden beräknas fortsätta ytterligare några år. Erfarenheten visar att andelen förskolebarn ofta når en topp i samband med inflyttning i nya områden. Sammantaget innebär det att det behövs en kraftig utbyggnad av mellan 240 – 260 förskoleplatser till år 2019.

Den nya Kronanskolan har tagits i bruk och samband med det har Maden- och Älvängensskolan stängts. Det ökade antalet skolbarn kan innebära att lokalerna behöver tas i drift och inför det behöver lokalerna anpassas och rustas upp. När nya detaljplaner blir klara och bostäder börjar byggas kommer det att innebära behov av nya förskolor och skolor i anslutning till nybyggnad liksom att även markförvärv behöver göras. Högstadiet på Arosenius är i behov av att byggas ut på längre sikt och i takt med att antalet barn i ålder 13- 15 ökar.

Skepplanda

Kapacitet Skepplanda

Förskola	Antal platser	Kommentar
Gunnarsgårdens	90	
Garnvindans	35	
Kyrkskolans	30	
Pedagogisk omsorg	26	
Summa platser	181	

Grundskola	Antal platser	Kommentar
Garnvindeskolan F-3	220	
Alboskolan 4-6	200	
Summa platser Skepplanda	420	

Figur 28. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Skepplanda.

Prognos för elever Skepplanda

Figur 29. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Skepplanda.

Figur 30. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Skepplanda.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognosen och prognos korrigerad för utfallet. I förskolan är utfallet 82 % och för årskurs F-6 är utfallet 92 %.

År 2020 är över- respektive underskott på platser i förskolan + 7 till - 31 medan motsvarande för årskurs F-6 är + 15 till -20 platser.

Uppskattad befolkning barn och unga år 2021-2026.

I tabellen anges det totala antalet barn och unga fördelat på åldersgrupper i orten Skepplanda mellan år 2021 till 2026. Underlag är den planerade bostadsbyggnationen 2021-2026.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-5 år	220	220	221	222	222	223
6-9 år	183	183	184	184	185	185
10-12 år	129	129	129	130	130	130
13-15 år	129	129	129	130	130	130

Figur 31. Uppskattad befolkning av barn och unga i Skepplanda mellan år 2021-2026.

Behovsanalys

I området bedöms inte befolkning öka i någon större omfattning och behovet av platser i skola och förskola ökar endast i mindre omfattning. En utredning kommer att göras av organisation och lokaler för att effektivisera och utveckla verksamhet.

Alvhem

Kapacitet Alvhem

Förskola	Antal platser	Kommentar
Alvhems förskola	63	

Figur 32. Bedömd kapacitet i förskole- och skollokaler i Alvhem.

Prognos elever Alvhem

Figur 33. Staplarna representera antal platser och linjerna är befolkningsprognosen och befolkningsprognos justerad efter utfallet år 2015 i Alvhem.

Befolkningsprognosen bygger på den beräknade befolkningstillväxten på 3 %. Utfallet är prognosen korrigerad med det verkliga antalet elever under 2015 och våren 2016. Det förväntade antalet elever bedöms finnas någonstans mellan prognosen och prognos korrigerad för utfallet. I förskolan är utfallet 68 %. År 2020 är överskott på platser i förskolan + 21 till +1.

Behovsanalys

Det finns inga behov av utbyggnad av förskolan.

Kommande utredningar och behovsanalyser

Paviljonger

Paviljonger eller moduler hyrs in för att lösa ett akut behov av lokaler. De tillfälliga lokalerna kan vara ett bra alternativ vid kortvariga behov men på längre sikt är paviljonger en dyr lösning som också har begränsningar i lokalernas funktion och utformning. Den genomsnittliga kostnaden för paviljonger är 2 726 kr/m² jämfört med internhyra där motsvarande siffra är 810 kr/m² och externhyran som 1470 kr/ m². En utredning behövs för att klarlägga hur paviljonger kan ersättas med permanenta byggnader. För närvarande hyrs följande paviljonger in:

Lokal	Yta m ²	Årshyra kr
Surteskolan	265	846 000
Bohusskolan	300	1 567 200
Glasblåsaren förskola	775	1 900 000
Byvägen förskola	450	1 191 000
Storgården förskola	226	370 000
Hemkunskap Da Vinci	180	202 000
Nygårdens förskola	600	1 900 000
Ahlafors Fria skola	174	241 000
Nolskolan	135	250 000
Summa	3105	8 467 200

Figur 34. Sammanställning över inhyrda paviljonger år 2016.

Kapacitet för skolor

Under 2017 planeras en inventering och bedömning av samtliga skollokaler i syfte att få en samlad bild av hur skolor används. Lokalerna studeras utifrån ytor, funktion och samband som ställs i relation till antalet elever. Syftet är att utreda skolornas nuvarande kapacitet för att få ett underlag för framtida om- och tillbyggnader och få vetskap om vad olika åtgärder ger för effekter.

Utredning av storkök

Det finns ett renovering- och investeringsbehov för kommunens centralkök. Hur kommunen väljer att utforma centralköket kommer att få konsekvenser för alla mindre kök inom den kommunala verksamheten. Oavsett vilka förändringar som görs i centralköket måste en anpassning ske av köken på särskilda boenden. Det pågår även en diskussion om att separera

maten för äldre från maten för förskola och skola eftersom målgrupperna kan ha olika behov, tycke och smak.

Internhyra

Nuvarande ”Principer och regler för internhyra” är från 1997. Flera av bestämmelserna är bra och tillämpas i väsentlig del. Problemet är att de inte har uppdaterats i takt med att förhållandena har ändrats och att de inte är tillräckligt kända i organisationen. Det finns också regler som behöver ses över och moderniseras som reglerna för uppsägning och finansiering av tomma lokaler, finansiering för avveckling och rivning av lokaler. Reglerna har inte heller justerats för förhållanden som tillkommit sedan reglerna skrevs.

Nyckeltal och grundkoncept

I samband med nya detaljplaner för nya bostadsområden bör den avsättas tillräckligt stora ytor för kommunala lokaler som förskolor, grundskolor och särskilda boenden. För att underlätta planeringen och påskynda arbetet bör nyckeltal tas fram. Det är framförallt yta per elev inomhus och utomhus som behöver förtydligas. Ett koncept för förskola behöver tas fram för att bygga pedagogiskt, energisnålt och effektivt.

1 Bilaga 1. Sammanställning av lokalresursplan

Sammanställning av lokalresursplanen och pågående lokalprojekt

Detaljplan
Förstudie
Upphandling/projekt.

	2017		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Genomförande
Surte													Sanering
Permanent förskola som kommer att ersätta den tidsbegränsade Glasblåsaren													Ersätter Glasblåsaren och dessutom ett tillskott på 2-4 avdelningar, totalt 6-8 avdelningar. Kan vara möjligt att förlänga bygglov till 2031.
Surteskolan													Översyn av lokaler och lokalanvändning
Bohus													
Ersättning av Byvägens förskola som har tidsbegränsat bygglov fram till 2021.													Förläng bygglov och sedan nybyggnad som ersätter Byvägen och en utökning med 3-5 avdelningar, totalt 6-8 avdelningar.
Bohusskolan													Översyn av lokaler och lokalanvändning
Jennylund ridhus nybyggnad manege och klubbhus													
Nödinge													
Förskola, Stenkil/Backa													Detaljplan pågår och förstudien görs under pågående planarbete markförvärv måste ske. Samordnas med F-3 skolan för optimal lösning. Beräknat behov är 8-10 avdelningar.
F-3 skola Stenkil/Backa													En tillräckligt stor tomt måste avsättas i pågående planarbete. Samordnas med förskolan för optimal lösning. Skolan beräknas rymma 400 elever.
Förskola 1, FÖP													8-10 avdelningar

området																		
Förskola 2, FÖP området																		8-10 avdelningar
Förskola 3, FÖP området																		8-10 avdelningar
Förskolor alternativt F-3 skola																		Samordnas med avveckling av paviljonger på Nygården och Storgården samt Vitklövergatan och Piggården. Tomt och detaljplan finns vid Norra Kilandavägen. Antal avdelningar 2 x 10 avdelningar/F-3.
Da Vinci/Ale kulturrum ombyggnad																		Förstudie pågår och för upphandling kommer samverkansmetoden partnering att användas.
Skola F-3																		F-3 krav måste ställas i befintligt planarbetet på tillräcklig stor tomt. Skola för 400 elever.
Gemensam kommunadministration																		Behovsanalys pågår och kommer sedan att följas av förstudie, arkitekttävling och detaljplanearbete.
Nol/Alafors																		
Förskola, Norra Nol																		Tudor-området 8-10 avdelningar. Synkas om möjligt med skolan för samutnyttjande av kök, lokalvård och vaktmästeri.
Förskola Folketshusvägen																		Ersättning av Nolhagen och utökning med 2-4 avdelningar. Befintlig tomt måste saneras och alternativ lösning kan bli aktuellt. Totalt 6-8 avdelningar.
Alternativ till förskola Folketshusvägen																		Alternativ lösning om inte sanering är möjlig efter Folketshusvägen.

2 Bilaga 2 Planerad bostadsbebyggelse och invånarutveckling i Ale till 2026

Exploatering/År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Surte											
Surte 43:144 Danska vägen			14								
Surte 43:149 Keillers Damm	57	4									
Surte 1:172 Brattåsstigen		22									
Surte 7:1 f.d. Brandstation					6						
Surte 1:143 Lucktomt		6									
Surte 1:75 & 1:78 Lucktomter		14									
Surte 1:271 Brattåsberget				58							
Surte 62:1 & 1:237 Ormen Långe						20					
Surte 1:248, 1:275, 43:1 Silona										50	50
Surte 43:1 Keillers väg/Danska vägen							12				
Förväntad förtätning	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa	59	48	16	60	8	22	14	2	2	52	52

Bohus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Skårdal 62:22 Skårdalsvägen		18	18								
Förväntad förtätning	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa	2	20	20	2	2	2	2	2	2	2	2

Nödinge	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nödinge-Stommen 1:136 Backaområdet	18										
Backa 1:13 m.fl. Stenkil				60	75	75	75	75	75	75	75
Nödinge 1:31 Klöverstigen		22									
Nödinge-Stommen 7:1 Bräckans väg			20	32							
Nödinge 5:134 Joel i svängen			60								
Nödinge 38:20 Dpl 1 Station - Kulturrum				50	50	50	50	50	50		
Nödinge-Stommen 1:261							60	50	52		
Nödinge FÖP						165	105	115	113	165	165
Nödinge 3:70 Infarten till Ale Höjd						10					
Förväntad förtätning	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Summa	22	26	84	146	129	304	294	294	294	244	244

Nol	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nol 18:1 Kärrvägen		13	12								
Nol 13:2-8 Krokängsvägen	7										
Nol 2:288 m.fl. Folketshusvägen/Mossvägen		64	20	10	10						
Nol 2:448 m.fl. Nol Norra				50	50	50	50	50	50	50	50
Förväntad förtätning	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Summa	8	78	33	61	61	51	51	51	51	51	51

Alafors	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rished 7:1 Svalltornet			20	30	30	30	30				
Målje 1:93 Furulundsvägen		7									
Målje 2:180 Solgården		22	20								
Förväntad förtätning	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa	2	31	42	32	32	32	32	2	2	2	2

Älvängen	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Svenstorp 1:155 m.fl. Svenstorp				10	20						
Utby 20:1 Kronogården	98	115	40	49	24						
Häljered 3:3 Vikaredsvägen	19										
Svenstorp 1:92 m.fl. Paradiset		20	60	20	20	15					
Utby 3:25 Änggatan			75								
Utby 20:1 Gustavas plats			30	30	40						
Starrkärr 4:10 Olssonska villan		74									
Utby 1:70 m.fl. Älvängens centrum				25	25	25	25				
Starrkärr-Torp 3:17 Söder Kronogården						50	50	50	50		
Älvängen FÖP						75	75	75	75	75	25
Starrkärr 4:11 Innanför Emylund							5	5			
Förväntad förtätning	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Summa	121	213	209	138	133	169	159	134	129	79	29

Skepplanda	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Skönningared 7:9 & 6:15	20	5									
Skönningared 7:5		5	5								
Skepplanda 1:13 Prästgården		13	13								
Skepplanda 1:42 Gula villan		6									
Förväntad förtätning	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Summa	24	33	22	4	4	4	4	4	4	4	4

Alvhem	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Båstorp 6:7 Grönnäs			5	5	5	5					
Alvhem 1:29 Golfbyn		5	5	5	6						
Styckebyggen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa	2	7	12	12	13	7	2	2	2	2	2

Starrkärr, Kilanda och Ryd	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sannum 1:18 Ragnars hage	2	8									
Styckebyggen	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Summa	7	13	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Hålanda	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Styckebyggen	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Summa	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Total summa Ale kommun	250	472	446	463	390	599	566	499	494	444	394	5017
-------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------------

3 Källor

Befolkningsprognos förhöjd 3 %, Ale kommun 2016-2020

Behovsanalys för lokaler, Utbildningsnämnden 2017 – 2020 och framåt, DNR UBN.2016.106

Behovsanalys för lokaler, Kultur- och fritidsnämnd 2017-2020 och framåt, DNR KFN 2016.28

Behovsanalys för lokaler, Sektor arbete, trygghet och omsorg 2017-2027, DNR OAN 2016.159

Budget 2017 för intern- och externhyror

Lokalresursplan för Ale kommun år 2016-2026, DNR KS 2015.116

Lokalplaneringsprocess, DNR KS 2015.114

Lokalutredning Ale kommun, skolor och förskolor 140423

Lokalutredning skollokalerna, Ale kommun 2013 08 20

Mål och strategier, DNR KS 2015.113

Planerat bostadsbyggande, Ale kommun 2016-2020